

— af frygt for manglende økonomisk bærekraft i den påtænkte kommune uden for byområdet — har optaget forhandling om sammenlægning med byen, uanset at vedkommende kommune hverken helt eller delvis var omfattet af kommissionens forslag om sammenlægning af kommuner i vedkommende byområde. På tilsvarende måde har også i andre tilfælde kommunalbestyrelser i landkommuner uden udsigt til forbedring af befolkningens indtjeningsmuligheder foretrukket at rette henvendelse til selv forholdsvis fjertliggende bykommuner fremfor i fællesskab med de nærmestliggende kommuner at søge dannet en kommune, der med hensyn til befolkning og udstrækning kunne danne et tilfredsstillende grundlag for løsningen af de kommunale opgaver i området.

Efter samvirksomhedens opfattelse fører den udvikling, der her tegner sig, til, at der bliver tale om et langt mindre antal kommuner og langt mere vidtstrakte kommuner end forudsat af folketinget ved inddelingslovens vedtagelse. Og denne udvikling skyldes ikke så meget en ændret opfattelse hos vedkommende kommunalbestyrelser og deres rådgivere af, hvilken størrelse kommunerne bør have for på tilfredsstillende måde at varetage de lokale opgaver, men i højere grad, at mere landprægede kommuner under de nuværende økonomiske vilkår og under det bestående skatte- og refusions-system kan imødesee en betydelig mere tyngende kommunal beskatning end mere byprægede kommuner.

Efter samvirksomhedens opfattelse ville en omlægning af det kommunale tilskuds- og refusionssystem, der bl. a. indebar indførelsen af et skattegrundlagstilskud efter principper svarende til det svenske tilskudssystem, som omtalt i samvirksomhedens skrivelse til indenrigsministeren af 21. marts 1968 herom, give mulighed for, at andre lige så vigtige eller vigtigere hensyn end hensynet til den økonomiske bærekraft trådte i forgrunden ved de lokale overvejelser om sammenlægninger. Der tænkes her på hensynet til at skabe enheder, der kan danne grundlag for et livskraftigt lokalt folkestyre, der på hensigtsmæssig måde kan give befolkningen den bedst mulige betjening og kan varetage de lokale administrative opgaver.

Da en for landkommunerne tilfredsstillende omlægning af bydefordelingen ifølge de seneste meddelelser ikke kan forventes gennemført hurtigt, og da frivillige sammenlægninger uden hensyntagen til den samlede primærkommunale inddeling efterhånden tiltager i foruroligende grad, finder De samvirkende Kommunalforeningers bestyrelse, at der snarest muligt bør tages skridt til at sikre, at hensynet til den samlede primærkommunale inddeling inden for de enkelte områder varetages.

Samvirksomhedens bestyrelse skal derfor — efter at have drøftet spørgsmålet på et ekstraordinært bestyrelsesmøde i Randers den 15. august 1968 — henstille til indenrigsministeren, at der snarest muligt i den kommende folketingssamling gennemføres sådanne ændringer i lov om revision af den kommunale inddeling, at der sikres en samlet tilrettelæggelse af den primærkommunale inddeling inden for de enkelte geografiske områder — i videst muligt omfang i tilknytning til den stedfindende revision af inddelingen omkring byerne, og således at forslag om sammenlægninger ikke fremtidig kan godkendes, medmindre de harmonerer med samlede planer for den primærkommunale inddeling i hele det pågældende område.

En ændring af inddelingsloven kan f. eks. gå ud på, at det pålægges kommunalreformkommissionen inden for en i loven fastsat forholdsvis kort frist at udarbejde samlede planer for den primærkommunale inddeling for sammenhængende geografiske områder. Ved udarbejdelsen af disse planer skal kommissionen rådføre sig med amtsrådene og de lokale kommunalforeninger, der omvendt — sammen med amternes administration — har pligt til at bistå kommissionen i dette arbejde. Indtil sådanne planer er udarbejdet, kan alene sådanne sammenlægninger gennemføres, der utvivlsomt ikke vil komme til at stride mod de forventede planer — f. eks. fordi de er i overensstemmelse med et allerede i pagt med reformens målsætning etableret mønster for kommuneinddelingen på den pågældende egn. De udarbejdede planer forelægges vedkommende amtsråd og kommunalbestyrelser med opfordring til inden en af kommissionen fastsat frist at udtale sig om vedkommende plan samt til ved indbyrdes forhandlinger at søge sammenlægninger gennemført efter planen. Af-